

Folketingets Finansudvalg
 Christiansborg

23. september 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 2 (Aktstykke nr. 162) af 17. september 2019

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse hvor meget de kommunale serviceudgifter ifølge aftalen kan stige fra 2019 til 2020 i forhold til den gennemsnitlige stigning for de 4 kommune-aftaler, der blev gennemført under Lars Løkke Rasmussens regeringer fra 2015-2019 (altså stigningerne fra 2015 til 2019) – opgjort i sammenligneligt PL og opgaveniveau?

Svar

Den aftalte udvikling i kommunernes serviceudgifter fra år til år i perioden 2015-2020 fremgår i *tabel 1*. Opgørelsen viser den i økonomiaftalerne aftalte udgiftsvækst i de kommunale serviceudgifter i forhold til det foregående års aftalte niveau. Udgiftsudviklingen er opgjort i årets pris- og lønniveau.

Tabel 1						
Aftalt udgiftsvækst fra år til år ifm. økonomiaftaler mellem regeringen og KL						
Mia. kr. (årets pl)	ØA16 (2015-2016)	ØA17 (2016-2017)	ØA18 (2017-2018)	ØA19 (2018-2019)	ØA20 (2019-2020)	Gennemsnitlig årlig udgifts- vækst 2015-2019
Udgiftsvækst i serviceudgifter	-0,5	-0,5	+0,3	+1,2	+1,7	+0,1

Kilde: Aftale om den kommunale økonomi for 2015 til 2020.

Det bemærkes, at opgørelsen ikke nødvendigvis udtrykker den aftalte udgiftsvækst i forhold til udgangspunktet for økonomiforhandlingerne, idet udgangspunktet fx kan afspejle en vedtaget reduktion eller stigning i forhold til det foregående års aftalte udgiftsniveau. Tilsvarende udtrykker opgørelsen ikke omprioritering af frigjorte midler i kommunerne.

I forhold til den aftalte udgiftsudvikling fra 2019 til 2020 ved økonomiaftalen for 2020 kan der således bemærkes følgende:

Regeringen og KL er med aftalen om kommunernes økonomi for 2020 enige om, at kommunernes serviceudgifter udgør 262,5 mia. kr. i 2020. Det indebærer en aftalt realvækst på 1,7 mia. kr. i forhold til aftalen for 2019, når der tages højde for omlægningen af værdighedsmilliarden mv.

Udgangspunktet for aftalen om kommunernes økonomi for 2020 var det kommunale udgiftsloft, der afspejlede, at der med moderniserings- og effektiviseringsprogrammet frigøres 1 mia. kr. i 2020, hvoraf ½ mia. kr. prioriteres bredt i den offentlige sektor.

Med aftalen er regeringen og KL enige om et løft af kommunernes serviceudgifter på 2,2 mia. kr. i forhold til det kommunale udgiftsloft for 2020.

Regeringen og KL er dertil enige om, at kommunerne inden for eksisterende rammer kan frigive 0,5 mia. kr. i 2020 i form af en Velfærdsprioritering. Det sker ved en række initiativer, som understøtter en bedre ressourceanvendelse. Samtidig afskaffes det kommunale moderniserings- og effektiviseringsprogram således, at det kommunale udgiftsloft fremover ikke indeholder en årlig nedregulering på 0,5 mia. kr.

Samlet giver det mulighed for at prioritere i alt 2,7 mia. kr. i 2020 til at dække den demografiske udvikling og udbygge kernevelfærden, herunder flere velfærdsmedarbejdere, til gavn for borgerne.

Spørger har spurgt til en opgørelse af udviklingen i kommunernes aftalte serviceudgifter i perioden 2015 til 2020 i sammenligneligt opgave- og pris- og lønniveau, jf. *tabel 2*. Opgørelserne i *tabel 1* og *tabel 2* er således ikke sammenlignelige.

Kommunernes aftalte serviceudgifter er opgjort eksklusiv løft af de kommunale serviceudgifter, der følger af finanslovsaftalerne for 2014 og frem, og som ligger under det statslige delloft for driftsudgifter.

Løft, der er placeret under det statslige delloft for driftsudgifter, udmøntes som statslige driftstilskud efter ansøgning og fremgår derfor ikke af de kommunale serviceudgifter, som opgøres netto. Løft af den kommunale service i finanslovsaftalerne er angivet særskilt i *tabel 2* og omfatter bl.a. pulje til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejehjem mv.

Det bemærkes i denne forbindelse, at en del af udviklingen i kommunernes netto-serviceudgifter kan ses i lyset af, at løftene efter to til fire år omlægges til bloktilskud og dermed er afspejlet i opgørelsen af kommunernes nettoserviceudgifter. Eksempelvis skal udviklingen i de aftalte serviceudgifter fra 2019 til 2020 bl.a. ses i lyset af, at puljen under det statslige delloft for driftsudgifter til en mere værdig ældrepleje (værdighedsmilliarden) omlægges til særtilskud og dermed indgår i kommunernes serviceramme i 2020 og frem. Væksten på 2,8 mia. kr. mellem det aftalte niveau for 2019 og 2020 afspejler således primært den aftalte realvækst på

1,7 mia. kr. mellem aftalen for 2019 og aftalen for 2020 (uden korrektion for meropgaver) samt omlægningen af værdighedsmilliarden på ca. 1,1 mia. kr.

Det skal hertil bemærkes, at eventuelle løft ved finanslovsaftalen for 2020 ikke er afspejlet i tabellen. Det aftalte niveau af serviceudgifter i kommunerne i 2020 inkl. løft af den kommunale service, som indgår i det statslige udgiftsloft, er således ikke sammenlignelig med forudgående år.

Tabel 2

Kommunernes aftalte serviceudgifter, 2015-2020

Mia. kr., 2020-pl, B2020-opgaveniveau	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aftale ekskl. løft	257,1	257,8	257,4	258,2	259,7	262,5
Løft af kommunal service (i alt) som indgår i det statslige udgiftsloft	1,5	1,5	1,5	2,0	1,6	0,5
<i>Løft af ældreområdet ('ældre-milliarden')</i>	1,1	*	*	*	*	*
<i>Udbredelse af klippekort til ekstra hjemmehjælp</i>	0,1	0,2	*	*	*	*
<i>Mere pædagogisk personale i dagtilbud</i>	0,3	0,3	*	*	*	*
<i>Løft til en værdig ældrepleje ('værdighedsmilliarden')</i>	-	1,1	1,1	1,1	1,1	*
<i>Klippekort til ekstra hjælp til plejehjemsboere</i>	-	-	0,4	0,4	*	*
<i>Løft til bedre bemanding i hjemmeplejen og på plejehjem mv.</i>	-	-	-	0,5	0,5	0,5

Anm.: Serviceudgifter er defineret som kommunernes nettodriftsudgifter eksklusive udgifter vedrørende forsyningsvirksomheder, almene ældreboliger, udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af regionernes sundhedsvæsen, udgifter til overførsler og budgetgaranterede områder, udgifter vedrørende forsikrede ledige samt ekskl. indtægter fra den centrale refusionsordning. Der er korrigeret for meropgaver i medfør af DUT mv. til budget 2020-opgaveniveau samt ændrede pris- og lønforudsætninger til 2020-niveau. Dette har til formål at øge sammenligneligheden mellem årene, idet der tages højde for opgaveændringer mv. Dette indebærer, at de opgjorte udgifter ikke svarer 1:1 til de aftalte, budgetterede og regnskabsførte udgifter i de enkelte år. Summer kan afvige som følge af afrundinger.

*Omlagt til kommunalt bloktilskud og indgår dermed i kommunernes serviceramme.

Kilde: Danmarks Statistik, aftaler om kommunernes økonomi for 2007-2020, aftaler om finansloven for 2014 og frem, Finansministeriets meropgaveopgørelse samt egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister